

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a este de 2 ori: Mercurul si Duminica, Fieca una data pe septimana. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 40 doideceri, or 3 galbini mon. sunatória. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari séu mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30-cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 67.

Brasov, 31/19 Augustu 1864.

Anulu XXVII.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Dela dieta.

Cuventarea dep. Gavriile Manu

din 15 Iuniu 1864 in Sabiiu la § 4 despre org. for. supremu.

Inalta casa! Eu me dechiaru inainte, cumca cu privire la administratiunea justitiei de astadi — amu o deosebita predilectiune, pentru administratiunea justitiei purcésa dintr'o autonomia municipala.

Eu nu vreu a a luce a-ci motive din legile fundamentali, nu vreu a aduce motive abstracte neci de aiurea, pentru-ca de acelea s'au adusu destule, — eu vreu dara a trai cu motive moderne, care se le poti prinde cu man'a.

Motivele aceste vor' fi numai nisce cifre, care suna si despre bani, in catu acele stau intr'o corelatiune intre tabul'a regia cá forulu apelativu, si intre forulu apelativu din Sabiiu.

Comitatele si districtele, pre cum scaunele secuiesci au o dimensiune teritoriala de 797 miliarie □, — éra scaunele sasesci 103 mil. □. Cele d'antei au o impopulatiune de 1,464.775 si este din urma 393.159 de suflete. — Pentru cele d'antaiu este unu foru apelativu numitu tabula regia in M-Osiorheiu, a careia sustinere costa 61.159 fl.; — pentru este din urma unu tribunalu numitu sasescu a-ci in Sabiiu, care costa 30.147 fl.

Infintiarea unui tribunalu dintr'aceste (forulu apel. din Sabiiu) au venitu pre calea autonomiei municipale, éra infintiarea celuialaltu (tabul'a regia) au urmatu pe calea octoierii. — Cu privire la interesulu partideloru, inlesnirea administratiunei de justitia, si a tuturoru binefacerilor — ce ar' poté resultá din sustarea acestoru dóue foruri facia cu locuitorii tierii se aréta urmatórea proportiune si anumitu:

a) din respectulu teritorialu: ca pre candu locuitorii, pentru cari este infintiata tabul'a regia, participésa 16% — pre atunci locuitorii scauneloru sasesci participésa 84%;

b) din respectulu impopulatiunei: pana candu locuitorii, pentru cari este infintiata tabul'a regia participésa 21% — locuitorii scauneloru sasesci participésa 79%.

Déca pentru tabul'a regésca se platescu pre anu 61.159 fl. atunci in proportiunea impopulatiunei s'ar' cuveni pentru forulu sasescu numai 16.433 fl. éra nu 30.147 fl. si asia mai pucinu cu 13.714 fl.; — din contra déca pentru forulu sasescu apelativu se platescu 30.147 fl. — atunci pentru tabul'a regésca se cuvinu 112.167 fl. prin urmare mai multu cu 51.008 fl. —

Ecce caus'a, din care m'amu declaratú pentru administratiunea justitiei purcésa din autonomia municipala, — si fiinduca io vreu, cá si pentru comitate, districte, si scaune se se faca aceea inlesnire, cá si pentru locuitorii din fundulu regiu; din aceasta cauza amu fostu silitu a aduce aceste inainte, -- si fiinduca propunerea dn. Puscariu ne lasa calea deschisa la o astufeliu de administratiune atatu de partinitória si pentru comitate, districte si scaunele secuiesci, pre cum aceea o pretinde chiaru si egalitatea drepturilor lo-

cutoriloru tierii acesteia din aceea cauza o partinescu si io.

Siedinti'a din 17. Augustu. (Urmare).

Temeiulu propun. Dr. Ratiu (vedi Nr. tr.) a fostu cá dreptulu de initiativa ce 'lu are diet'a atatu dupa legile vechi ale patriei, catu si dupa §§ precedenti redicati la valóre de conclusu se nu se eludedia prin aceea, cá unu proiectu de lege facutu din partea vr'unui membru dietale se nu vina la ordinea dilei.

Alu doilea temeiu a fostu basatu pe esperinti'a facuta pana acum de óre-ce diet'a, standu in valóre §-lu 70, care da dreptu sing'ru presiedintelui de a determiná ordinea obiepteloru de pertraptare, a fostu silita cu privire la momentuositatea unoru obieptu a statori, cá unele obiepte séu proiecte de legi se vina intr'unu timpu anumitu la desbatere dietale, cea ce s'a intemplatu in specie cu proiectele urbariali, in privinti'a caror'a in siedinti'a din 8 Iuliu a. c. s'a decisu, cá acelea prelucrate din nou din partea comitetului respectivu se vina la desbatere in restimpu de 15 dile. In contr'a acestei propuneri facundu deputatulu Binder esceptiunea, ca aceea se póte face si primi la §-lu 71, propunerea deputatulu Dr. Ratiu si a dep. Budaker se reieptá. — Finea sied.

Siedinti'a din 19 Augustu. Dupa o disputa lunga pentru unu pro si contra la protocolu se trece la §-lu 71. Dep. Binder 'si facú propunerea, cá membrulu dietalu, care a facutu unu proiectu de lege de sine-statoriu si pre care presiedintele dietale fara causa temeinicá in tempu mai indelungatu nu 'lu pune la ordinea dilei, se póta recurge la dieta, ér' nu la impoteritulu comisariu r. dietale si aceea se aiba dreptu a decide si a pune proiectulu de lege de sene statoriu la ordinea dilei, avendu cause temeinicé spre scopulu acest'a.

Propunerea ad. erá cá finea §-lui 71 se sune asia: Ca propunatoriulu ei sta calea deschisa a apelá la dieta, si ca asupr'a plansórei are diet'a de a decide si, aflanduo pe acest'a fundata a si determiná, candu are se vina dens'a la pertractare. Acésta propunere se si spriginesce.

H. Schmidt: Se exprima, ca propun. lui Binder, primita la § 69 o tiene periculósa, ca-ce póte nasce conflicte intre regimu si dieta.

Ep. Fogaras si nu e de parerea d. Binder, pentru-ca prin propunerea lui s'ar' restringe dreptulu Principelui, si propositiunile regesci s'ar' traganá in infinitum si nu s'ar' aduce la pertractare.

Binder: Responde lui H. Schmidt cu o dicere din logica: ca cine argumentédia pré multu nu argumentédia nimic'a. Concede, ca conflicte se potu nasce, ci intórce argumentarea, ca spre a nu se nasce conflicte e mediuloculu celu mai siguru a nu se tiené dieta.

Dar' nu numai diet'a are de a se teme de conflicte, ci elu crede, ca si regimulu va avé causa a se feri de ele, si a cauta mediulóce spre a le incungiuará. Unu atare mediulocu este a nu substerne conclusele dietei spre sanctionare. Reg. ep. Fogaras i ei responde la observarile facute, ca dreptulu principelui nu se restringe, fiinduca principele are dreptu de a sanctioná

conclusele dietei s'eu a le denegá sanctiunea; si ca diet'a nu va pertractá propusetiunile regesci dupa bunai placere, neci le va tragana in veci, ci le va aduce la pertractare, fiinduca su de lipsa; apara mai incolo dreptulu de initiativa alu dietei observandu, ca in tempurile principiloru nationali principele insusu era membru alu dietei, eara acum'a imputerit. comisariu numai este, de aici e de parere, cá si comisariulu reg. se nu mai aiba aceea competintia, care o avea mai nainte. H. Schmidt inca e de parere reg. ep. Fogarasi.

Dr. Ratiu: Dupa unele reflexiuni facute la vorbirea ep. Fogarasi se declara pentru propunerea dep. Binder, din cauza, ca aceea e asemenea cu propunerea de densulu facuta la § 70 in siedinti'a trecuta.

Puscariu: Motivésa, ca § 71 se cuprinde in § 69 si ar' stá in contradicere cu acesta, de aceea propune stergerea lui. Nu se sustiene.

Branu de Lemény: Cu tóte ca au spriginitu propunerea dlui dep. Binder e de parere, ca dieta, voindu a 'si ajunge scopulu prin propunerea dep. Binder, se afla totu in cercu vitiosu, pentru-ca plangerea se da la dieta, adeca la presedintele. Ce se se faca atunci — déca presedintele nu o aduce la ordine? A-ci earasi se se apelese la dieta, si apoi presedintele earasi nu o va aduce la ordinea dilei. De aceea face unu adausu la propunerea lui Binder, cá presedintele se fia indatoratu a aduce plansorile si recursele in tempu de 14 dile la ordinea dilei. Se spriginesce. Dr. Teutsch: E pentru formulatiunea §-lui 71 din operatulu comisiei si raspunde deputatulu Binder, ca viati'a constitutionalá póte deveni adeveru si candu plansorea ar' merge la impoteritulu comisariu, pentru-ca drepturile aceste isi au corectivulu loru. Apoi dupa ce prin dreptulu de interpelatu, care 'lu poséde diet'a si fiasce-care membru, è datu unu mediulocu deosebitu in mana la fiasce care spre a inpedecá nescari escedari din partea presidentelui, de aceea nu vede pentru-ce se se modifice testulu §-lui 71. — Aduce inca o dovada din dreptulu Ardealului art. XI din anu 1790/91, unde se dice, ca dreptulu de a statori ordinea i sta presidentelui, care este statuum preses séu gubernatorulu; si déca praeter omnem spem presedintele nu defige ordinea pe placerea casei, atunci stá calea deschisa la gubernatoru si déca neci a-ci nu se aflá mediulocu, remanea scaparea la comisariulu regiu, si dice, ca neci desbaterile inainte de 1848 neci esperinti'a care s'a facutu de atunci incóce nu aru dá dupa a sa convingere dreptu a presupune, ca aceste mediulóce se nu fia de ajunsu si pe venitoriu; ba dice, ca chiaru intr'o tiera cá Ardealulu, care dupa natiuni, confesiuni si stari e asia de impartita, aru fi bine a remané pre longa institutiunea acést'a, cá se nu se faca deodata si desbinare si despartire si itio in partes in privinti'a statorirei ordinei dietale.

Dr. Ratiu raspunde deputatulu Branu, ca chiaru prin propunerea densului aru remané diet'a totu in cerculu acelu vitiosu, déca nu se va aflá altu remediulu, cá plansorile si recursele acestea totusi se vina la ordinea dilei. (So ist es!) déci motiva, ca remediulu acést'a se afla chiaru in propunerea lui Binder, ca-ci „in data ce unu deputatu au facutu plansóre la inalt'a dieta, de sene urmédia, ca in cea mai de aprópe sesiune trebuie se se oetésca inaintea dietei si déca acést'a nu se intempla, respectivulu numai de catu póte interpelá pe presedintele dietale si diet'a va decide, cá se se cetésca si se se aduca conclusu,“ prin urmare afla aditamentulu lui Branu in contra intentiunei propunerii lui Binder; concede mai de parte regalistulu Dr. Teutsch, ca institutiunile aduse de densulu au statu in legile vechi ale patriei, amintesce inse, ca acelea dispositiuni, care mai sunt corespundietóre situatiunei de facia trebuie schimbate, fiinduca déca s'ar' fi luat de cinsura legile din 1791, atunci legea ce stá la desbateri neci nu s'ar' puté face; aduce pentru aperarea propunerii lui Binder regulamentulu de trebi alu senatulu imperialu, dupa care ordinea obiectelor se statoresce de catra presedintele in contielegere cu senatulu si prin urmare diet'a nóstra nu merge mai departe de catu senatulu imperiale.

C. Schmidt: Stimésa tare principiulu, cumca dreptulu de legislatiune si initiativa este impartitu intre regimu si dieta si crede, ca cu catu se voru sustiené si servá acestea principii pe calea legislatiunei, cu atata va fi mai pucina temerea de conflicte intre dieta si regimu, pentru-ca va stá in interesulu amenduroror factoriloru a delaturá ori-ce conflicte; arata, ca nu vede, in casulu acél'a, ca plansórea va merge la dieta in locu de comisariulu regiu, neci o restringere a dreptulu regimulu s'eu alu presidentelui, pentru-ca acestea voru fi numai nesce casuri esceptionale, candu va avé diet'a se de-

cida ordinea dilei; temerea cumca propos. r. voru fi tragante o vede delaturata prin § 70 si asié se alatura lenga propunerea lui Binder si adaugamentulu lui Branu 'lu tiene de prisosu. Aici se primesce incheierea desbateri.

Schuler-Libloy priimindu cuventu dice, ca dreptulu de initiativa l'au avutu dietele de mai nainte intr'o mesura mai mare, de cum 'lu are diet'a de facia, pentru-ca atunci nu se da dietei propositiuni formulate, cá acum, oi se dá numai tem'a propositiunei, si apoi diet'a si congregatiunile marcale puneau in ele ce vreau, si pre lenga aceea se aducea si gravaminele inainte de propos. r. De aceea cá acestu dreptu alu dietei se nu se restringa mai tare, se alatura lenga propunerea lui Binder.

Ref. Mog'a recomenda § 71 dupa formulatiunea comisiei, e in contr'a propunerii lui Binder, pentru ca acést'a propunere prejudeca intielesulu § 70 si asigurédia diet'a, ca déca dreptulu dietei si propunerile membriloru dietali nu s'au periclitatu in tempurile de mai nainte, cu atat'a mai pucinu se va poté acum periclitá.

Presedintele aduce propunerile facute de Binder si Branu la votare, inainte de a se face votarea 'si cere Binder cuventu si dice ca déca propunerea cumv'a nu s'aru primi, atunci propunerea lui Branu nu va poté veni la votare, ca-ci acést'a e numai unu aditamentu la a s'a.

Presied. intréba de dep. Branu, de ce parere è? Branu: de a lui Binder. Propunerea lui Binder se pune sub votisare si se primesce, si asia §-lu comisiei s'a primitu modificatu dupa acést'a propunere. Inainte de a se pune § 72 sub desbateri, propune Dr. Teutsch in locu de paragr. urmatori, alti paragrafi cuprinsi in instructiunea prov. pentru afacerile dietali inclusive dela § 27—31. Acesti paragrafi ii tiene proponintele de neaperatu de lipsa, pentru-ca fora densii nu s'ar' puté lucrá cele mai momentóse obiecte si ca oi fóra de o statorire a despartieminteloru aru lipsi determinarea cea mai insemnata asupr'a modulului de pertractare. Acést'a propunere se spriginesce.

Puscariu: E de parere, ca dupa-ce s'au luat in principiu mai multe dispositiuni din regulamentulu de trebi si s'au pusu in ordinea dietala, aru trebui, cá totu ce vine acolo pre largu se se puna a-ci in principiu si de aceea propune inca unu § lenga alu lui Dr. Teutsch, care cuprinde cei dintai §§ i din regulamentulu de trebi dietale si face totuodata propunerea, cá acesti paragrafi se se de comisiei, ce au elaboratu proiectulu, ce sta la ordinea dilei, cá ea pana la siedinti'a venitóre se referesa asupr'a loru. Paragrafulu propusu de Puscariu tractésa despre verificarea actelor de alegere ale deputatiloru. Propunerea se spriginesce.

Br. Bedeus: Face propunere, cá se se puna dupa § 71 de acelu intielesu: cá fiesce carui membru dietalu s'ai fia iertatu prin intrebari puse la presedintele a aduce unu obiectu la vorbire, de si acelu obiectu nu sta la ordinea dilei. Acést'a propunere inca se spriginesce. (Va urmá).

In 26 érase se mai tienú una siedintia in care afara de cetirea petitiunei Naseudului pentru unu deputatu propriu si a Vingardului, care cere a se alaturá la cerculu Sabesiului si nu la alu Ocnei se totu continuá desbateri pentru ordinea dietala mai incolo. In siedintia se aflá de facia si dn. reg. Georgiu Baritiu.

Impartirea tierei se totu desbate in comisii, si in siedinti'a din 24 se otari, cá municipiulu Sibiiului (sasimea) rezervanduse despartirea séu incorporarea unoru localitati, se se lase cá unu totu cu cuprinsulu impartirii dela 1851, care de Maestate fú aprobatá inse nu efectuatá. In siedinti'a din 25 municipiulu Deva se primesce cu numele de Hunedóra cu asemenea rezervare si in 26 in privinti'a secuimei s'a decisu prin votisare nominala, cá secuimea dimpreuna cu scaunulu Ariesiului se se impartésca in 4 municipia: Treiscaune, Ciucu-Giurgiu, Odorheiu si M.-Osiorheiu. — In privinti'a usurarilor servitiului militarulu s'a decisu in comisiunea resp. in 27 a se asterne una representatiune la Mai. S'a, in care se se desfasiore dorintile tierei in privinti'a modificarii legii pentru in-tregirea armatei.

Brasiovu 31 Augustu. Dupa ploii dese se aratá p'aici unu frigu preste asteptare, care déca ar' fi fostu insocitu de seninu ar' fi oparitu tóte campiele. Astadi a datu si brum'a.

— Societatea nostra teatrala nationala a seceratu cele mai onorifice cununi de lauda si bravura, si ne gratulam, ca iamu potutu atrage si avé in mediulocu nostru si pe unu timpu atatu de scurtu. Mai multe in Nr. v.

— Pasagiulu catra Romani'a a adusu o stagnare totala a comeroiului si lumea comercianta astépta dela regimu unu

ajutoriu intetit in restaurarea comunicatiunii celei intreprupte cu totul. Daun'a e si a regimului, deca nu se voru alina suspinele.

— Eri se afla unu omu cu rocu negru ucisu lenga podulu Barsei. Procurorul de statu a mersu se erueze tristulu casu. —

Blasiu 13 Augustu. Resultatele esamelui de maturitate tienutu la inceputulu lui Iuliu a. c.

Din 47 scolari de a 8 clase, 44 s'au supusu la cca. scripturisticu. Catra acestia se adause unu privatistu venitu de airea. Unulu se retrase inainte de e. verbalu, asia remasera pana la incheierea esamelui 44 insi. Din cari

2 s'au judecatu „de plenu maturi,“

5 „maturi cu lauda,“

28 „maturi,“ era

9 insi s'au reieptatu, si anume 7 pre 1/2 anu, 2 pre unu anu intregu.

Ar' fi se mai dicu ceva si de carier'a, ce-si voru fi alesu tenerii acestia. Ce inse nu potu face; pentru-ca ne cum eu, dara neci eli insii nu sciu, in catrau voru apuca. Toti s'au departatu prea ingrigiti pentru venitoriu. O parte ar' ave volia de a face studia mai inalte in vreo academia s'au universitate, inse mediulócele materiali lipsescu si stipendia nu sunt. Altii ar' dori se fia primiti in seminaru spre a se pregati pentru statulu preutiescu. Dara in seminaru abia devenira 4—6 locuri vacante, era concurrentii, numai din celi, ce au terminatu gimnasiulu in Blasiu, suntu la 20. Intru a-deveru dubia este sortea multoru teneri de ai nostri. Se lupta cu necasuri neaudite, pana ce absolva gimnasiulu si apoi dupa ace'a multi, chiaru si de celi cu testimonia bune, — se pare ca — nu au unde se si plece capulu. (Dar' le damu sfatu, cá deca ar' manca si numai odata pe di palenta, ei se nu 'si parasésca carier'a, ci se absolve drepturile, ca apoi nu potu se remana fora cercu de activitate insemnatu atatu pentru natiune catu si pentru patria.

Advocati, advocati, dloru si notari de cercuri juristi n'avemu! si din caus'a acésta vomu cadé si cu limb'a si cu aperarea causelor proprietatii! apoi advocatii chiaru cá notari preste vr'o cateva sate au bunu viitoriu. Deci inainte junime! Luptative cu órce saracia, ca cu atatu veti fi mai fortunati, candu veti reesi la campulu activitatii. Apoi, fratiloru! Se le mai intindemu si noi ceva ajutória. Tóte cercurile si satele se 'si mai ajutóre pe ai sei, ca voru trage si ele ajutoriu de aperare si lumina de la ei! Er' junimea se invetia a 'si mai angusta catu se póte mai multu trebuintiele, cá se se póta elupta la o stare de a poté apará pe cei asupriti séu nedreptatiti in contra impilatoriloru de orce soi si atunci voru fi si in activitate si in positiune civila cei mai fericiti, pentru-ca va fi si natiunea cu ei respectata si fericita ad. ferita de decadere, candu ad. va fi petutindenea provediuta cu atleti resolvati a i apera drepturile in parte si intregu. Astadi inse din lips'a cea mare de advocati si notari juristi neci egal'a indreptatire a limbei nu ne o vomu vedé lesne pusa in pracsu!! Avemu dar' inca mare detorintia a impintena si a si ajuta junimea cá se absolve drepturile si se imbraciosiesse si advocatur'a, apoi altii potu de timpuriu mai imbracisia si alti rami din starile sociali, potu imbracisia industri'a, totu felulu de profesiuni prin orasie si cetati, negotiulu, mechanic'a s. a. s. a. numai se nu despere incremenindu, ci se misce, asude si se suferé tóte pana va reesi intr'o pusetiune onorifica de cetatianu si patriotu. — R).

Naseudu 24 Augustu. Multiamita publica. Pré onor. directiuni ale gimnasialoru romane din Brasiovu si Beiusiu benevolira a onorá tenerulu nostru gimnasiu cu trametarea programelor de pre an. scol. tr., pentru care onore si amore fratiesca nu intrelasamu ale esprime profund'a nostra multiamita. Tenerulu nostru gimnasiu privesce cu nespusa bucuria la progresulu consociloru, si se nisuesce alu urmari. Dè cerulu cá catu mai curundu ajungundu gimnasiulu nostru la culmea s'a, seti tenda man'a tie amice din Brasiovu, Blasiu si Beiusiu! Ddienu cu noi! —

Totu una data suntemu in cea mai placuta pusetiune a inscientia onor. publ., cumca in 13 Sept. c. n. se va incepe cursulu scolastecu, candu se va deschide si clasa II gimnasiale; — acestu terminu de incepere e defiptu si pentru scól'a preparandiale, cea normale si de fetitia.

Gimnasistii se voru aduna cu 2 dile mai inainte spre a se poté inmatricula si esamina. Din partea inspectoratului scól. distr.

Grigoriu Moisi, vic. foraneu.

Cronica esterna.

Telegramu. Bucuresci 27 Aug. Legea rurala s'a promulgatu, clacasi'a, pontasiari'a s'a stersu Tieranii devenui proprietari prin despagubire. „Monitorulu“ publica:

PROCLAMATIUNEA

M. S. Domnitorului Romaniloru catra sateni clacasi.

„Sateniloru! Indelungat'a vóstra acceptare, marea fagaduintia data voue de inaltele puteri ale Europei, prin art. 46 alu conventiunii, interesulu patriei, asigurarea proprietatii fonciaria si dorinti'a Mea cea mai viua, s'au indeplinitu.

Clac'a (boeresculu) este defintiata, pentru d'a pururea si de astadi voi sunteti proprietari liberi pe locurile supuse stapenirii vóstre, in intinderea oterita prin legile in fiintia.

Mergeti déra mai 'nainte de tóte la pótele altariului si cu genuchele plecate, multiamiti a totu-puterniculu Dumnedieu, pentru-ca, prin ajutoriulu seu, in sfersitu ati ajunsu a vedé acésta di frumósa pentru voi, scumpa animei Mele si mare pentru viitorulu Romaniei.

De astadi, voi sunteti stapeni pe braciile vóstre; voi aveti o patiocica de pamentu, proprietate si mosia a vóstra; de astadi voi aveti o patria de iubitu si de aperatu.

Si acum, dupe ce cu braciulu celui de susu amu pututu severi o asemene mare fapta, Me intorcu catre voi, spre a ve da unu sfatu de domnu si de parinte, spre a ve areta calea pe care trebuie se urmati, de voiti se ajungeti la adeverata imbunetare a sortii vóstre si a copiiloru vostri.

Clac'a si tóte celelalte legature silité intre voi si intre stapenii vostri de mosie sunt defintiata, prin plata unei drepte despagubiri.

De acum inainte, voi nu veti mai fi cu densii in alte legature de catu acele ce voru isvori din interesulu bunei priimire a unora si a altora. Aceste legature inse voru fi pururea neaperate pentru ambele parti. Faceti déra cá ele se fia intemeiate pe iubire si incredere. Multi si fórté multi din proprietari au doritu imbunetarea sortii vóstre; multi din ei au lucratu cu tóta anim'a cá se ajungeti la acésta frumósa di, pe care voi astadi o serbati. Parintii vostri si voi ati vediutu dela multi stapeni de mosie ajutoriu la nevoele si trebuintiele vóstre. Uitati déra dilele grele prin care ati trecut. Uitati tóta ur'a si tóta vrajma; fiti surdi la glasulu acelora, cari ve voru interita in contr'a stapeniloru de mosi'a, si in legaturele de bunavoia ce veti mai avé de aci in colo cu proprietarii; nu vedeti in ei de catu pe vechii vostri sprinjitori si pe viitorii vostri amici si buni vecini; au nu sunteti toti fii ai aceleasi tiere? au pamentulu Romaniei nu este mum'a care ve hranesce pe toti?

Stapeni liberi pe braciile si pe ogórele vóstre, nu uitati mai 'nainte de tóte ca sunteti plugari, ca sunteti muncitori de pamentu. Nu parasiti acésta frumósa meseria, care face bogati'a tierei, si dovediti si in Romani'a, cá pretutindene, ca munc'a libera produce induoitu de catu munc'a silita. Departe de a ve deda trendaviei, sporiti inca harnici'a vóstra, si ogórele vóstre induoitu se fia mai bine lucrate, ca-ci de acum aceste ogóre sunt averea vóstra si mosi'a copiiloru vostri.

Ingrijiti-ve asemene de vetrele satelor vóstre, care de astadi devinu comune neaternate si locasiuri statornicite ale vóstre, din care nimeni nu ve mai poté isgoni. Siliti-ve déra a le imbunetati si a le infrumusetia; faceti-ve case bune si indestulatórie; incongiurati-le cu gradine si cu pomi roditori. Indiestrati ve satele cu asiediaminte folosítórie voe si urmasiloru vostri. Statorniciti mai alesu, si pretutindene scóle, unde copii vostri se dobendésca cunoscintiele trebuitorie, pentru a fi buni plugari si buni cetatieni. Actulu din 2 Maiu a datu la toti dreptu, invetiati déra pe copiii vostri a le pretii si a le bine intrebuintia.

Si mai pre susu de tóte, fiti si in viitoriu, cea ce ati fostu si pana acum, si chiar' in timpurile cele mai rele, fiti barbati de pace si de buna rânduia; aveti incredere in Domnulu vostru, care ve doresce totu binele; dati cá si pana acum, pilda supunerii catre legile tierei vóstre, la a carora facere aveti si voi de acum a lua parte; si in tóta intemplanrea, iubiti Romani'a, care de astadi este drépta pentru toti fiii sei.

Si acum, iubitoru mei sateni, bucurati-ve si pasiti la munc'a de benevoia, care inaltia si imbogatiesce, si Dumnedieulu parintiloru nostri se bine-cuvintese sementi'a ce veti arunca pe cea d'antaiu brasda libera a ogóreloru vóstre.“

ALECSANDRU IOANU.

(Subsemnati) Cogalniceanu, N. Cretulescu, N. Balanescu, generalu Manu.

Nr. 1015 la 14 Augustu 1864.

4524/v. k. 1864. — ad Nr. 7622/1864.

P U B L I C A T I U N E

despre estradarea unor noue cote de couponi la obligatiunile fondurilor de desarcinarea pamentului in regatele Ungari'a (de impreuna cu fostul Voivodatu serbicu si Banatulu temesianu) in Croati'a si Slavoni'a.

Cu 1 Noembrie se implinesce, adeca se esolva celu din urma couponu dela obligatiunile fondurilor de desarcinarea pamentului in regatele Ungari'a (de impreuna cu fostul Voivodatu serbicu si Banatulu temesianu), in Croati'a si Slavoni'a, si asia se arata necesitatea de a prevedea aceste obligatiuni cu cele noue de couponi.

In privinti'a estradarei acestoru noue filere de couponi se aduce la cunoscinti'a publica urmatoarele dispusetiuni stabilite prin cointelegerea cancelariei r. aulice ungare si acelei dalmato-croato-slavone.

1) Estradarea nouelor filere de couponi la mentionatele obligatiuni de desarcinarea pamentului are se incepa cu 2 Noembrie 1864.

2) Filerele de couponi la obligatiunile ungare (si totuodata serbo-banatiene) se potu scoate nu numai la casa fondului de desarcinarea pamentului in Buda, eara cele la obligatiunile croato-slavone nu numai la casa fondului de desarcinarea pamentului in Agramu, ci si in Vien'a si anume la c. r. casa de depozitele statului, ear' in celelalte regate si tiera la casele fondului de desarcinarea pamentului, apoi in Ungari'a si la c. r. casa principale a tiera din Temisióra, la casele filiali de tiera in Posioniu, Siopronu, Casovi'a si la c. r. cassa de strinsura din Oradea-Mare.

3) Déca partid'a se insinua spre primirea filerelor de couponi pentru obligatiunile ungare (totuodata serbo-banatiene) la casa fondului de desarcinarea pamentului in Buda, si pentru obligatiunile croato-slavone la casa fondului de desarcinarea pamentului in Agram dela 2 Noembrie incepundu, atunci aceea are se produca obligatiunile originale si déca aceste voru consuna cu protocoalele de licidatiune si in contra estradarei couponelor nu va subversa nici o pedeca, atunci casa va estrada filerele de couponi pe longa adeverintia de primire netimbrata si totuodata va prenota acést'a pe obligatiuni. De altumintrea adeverintiele de primire despre couponele pentru obligatiunile ungare (totuodata serbo-banatiene) sunt a se dá deosebitu pentru fiacare tienutu administrativu ce a sustatu mai inainte.

4) Déca voiesce partid'a din 2 Noembrie incepundu a 'si scoate filerile de couponi dela o alta cassa a fondului de desarcinarea pamentului, atunci aceea are se produca obligatiunile originali pe longa o consemnatiune dupa formulariulu alaturatu in triplo espeduita la aceea cassa, de unde voiesce a primi couponi. — Cass'a va conferi consignatiunea cu obligatiunile si aflandule drepte, obligatiunile le va redá partidei, care pentru tramiterea couponilor va recuirá cassa concernente, si s-sindu couponele, acestea i va imanua partidei pe longa inoita producere a obligatiunilor originali si pe longa adeverintia de primire netimbrata, pentru fiacare fondu si tienutu administrativu si pe longa rebonificarea speselor de transportu.

Aceste spese se defigu pentru fiacare speditiune afora de taps'a funduaria neschimbavara de 15 cr. v. a. inca cu diumetate din taps'a postale dupa pretiu demesurata.

5) Déca partid'a voiesce a primi filerele de couponi dela casa c. r. de depozitele statului din Vien'a (strada „Singerstrasse,“ edificiu bancii), se póte adresa catra casa mentionata in restempulu dela 1 Iuniu pana la finea lui Augustu 1864 pe longa producerea obligatiunilor originali si unei consemnatiuni simple compuse dupa formulariulu alaturatu.

Insinuarea facuta in restimpulu acest'a scutesce partid'a dela platierea tapsei la punctu 4 amintita, si estradarea filerelor de couponi in urma insinuarilor in restempulu susuatinu facute se incepe cu 2 Noembrie 1864 pe longa inoita producere a obligatiunilor originali si pe longa adeverinti'a de primire netimbrata, pentru fiacare fondu si tienutu administrativu deosebitu estradatu.

Déca insinuarea nu se faeuse in restempulu susu numitu de trei luni, atunci dela 2 Noembrie 1864 incepundu sunt a observá dispusatiunile de sub punctu 4. —

6) Déca voiesce partid'a a primi filerele de couponi pentru obligatiunile ungare (incl. serbo-banatiene) dela casa c. r. provinciale din Temisióra, dela cassele c. r. filiali de tiera din Posionu, Casiovia, Siopronu, séu dela casa c. r. de strinsura de Oradea-Mare, are se se insinue dela 1 Iuniu 1864 incepundu la casa respectiva, producundu obligatiunile originali pe longa una consemnatiune dupa formulariulu alaturatu gatita.

Déca se face insinuarea pana in finea lui Septembrie 1864, atunci consemnatiunea are se se produca intr'unu esemplariu, ear' déra se face dupa finea lui Septembrie 1864 in trei esemplare.

Cu ocaziunea estradarei filerelor de couponi ce are se incepa in 2 Noembrie 1864 sunt a se produca obligatiunile originali din nou, precumu si adeverintie de primire netimbrate, pentru fiacare tienutu administrativu deosebite.

Déca partiele prin mediolocirea acestoru casse voiescu a primi filere de couponi pentru obligatiunile croato-slavonice, atunci dela 2 Noembrie 1864 incepundu e a se procede dupa dispusetiunile de sub punctu 4.

7) In privinti'a acelor obligatiuni, care sunt p-emnorate séu depuse la banca nationale priv. austr. din Vien'a, séu la filialele aceleasi, va medinloci estradarea couponilor celorlalti noi inse-si banca nationale, respective filial'a aceleia, daca partid'a acést'a o va cere.

8) Pentru castigarea nouilor couponi la acele obligatiuni, care se afla depuse spre pastrare la comisiunile papilari séu la judecatoria, — deca oficiele pastrátore inse-si realisera couponii la tempulu séu, — totu aceste oficie au de a se indrepta catra respectivele casse pe longa producerea obligatiunilor originali, — eara in privinti'a acelor obligatiuni

deposite, ai caroru couponi la tempulu seu se dau afora partiteloru spre realisare, le sta in voia respectiviloru administratori ai averei de a medinloci estradarea obligatiunilor spre scopu de a face insinuarea si respective de a scoate couponii.

9) Blanchetele pentru consemnatiuni se voru estradá gratis la casele sub punctu 2 memorate.

Vien'a in 6 Maiu *) 1864.

Dela cancelari'a r. aulica ungara si dela cancelari'a r. aulica pentru Dalmati'a, Croati'a si Slavoni'a.

Formulariu pentru consemnatiuni.

Spre observare: 1) Despre obligatiunile fiacaruia fondu, respective tienutu administrativu sunt a se face deosebite consemnatiuni.

2) Obligatiunile sunt dupa categoriile capitalului in ordine numerica de a se consemná.

3) Colum'n'a anotatiunilor debue lasata gola.

4) In fine e de a se indicá numerulu frusteloru si sum'a totala a obligatiunilor. —

Consemnatiunea debue prevediuta cu subscrierea numelui si indigitiarea locuintiei a aceluia carele o preda.

Consemnatiune Nr.

Despre urmatórele obligatiuni ale fondului de desarcinarea pamentului in fostulu tienutu administrativu in privinti'a caror'a se cere estradarea filerelor noue de couponi la cassa.

Numeru frusteloru	Categori'a capitalului à fl.	Numeru	Intestatiune	Anotatiune
a o b l i g a t i u n i l o r u				
	10000	318	Arthur de Mezey	
	"	745	Stefán Sambo	
	"	1024	Carolu Bauer	
15	"	4017—4028	Vidua Maria Döry	
1	5000	823	C. Ladisl. Almásy	
	1000	6216	"	
	"	6139	Ioan Schück	
	"	7001	"	
	"	7089	"	
5	"	10556	"	
1	500	120	"	
	100	534	"	
	"	912	"	
3	"	11611	Andrei Nagy	
	50	29	"	
2	"	340	Ioan Schück	

27 fruste in sum'a totale de 160,900 fl.

Ioan Wolf
(locuintia).

3—3

*) La noi spre publicare veni in 14 Augustu. —

Red.

C O N C U R S U

Ce se deschide la scól'a erariale triviale din Vaida-Réce'a, pentru unu docente primariu si altulu secundariu, cu salariile: pentru celu primariu 300 fl. v. a. quartiru liberu cu dóua odai, bucataria, pivnitia, gradina de 3 jug. invescuta cu pometu si 8 orgii de lemnc. Celui secundariu 200 fl. v. a. si pentru quartiru 30 fl. v. a. si 5 orgii lemne.

Dela concurenti se cere cá se documentese:

1. Ca ambii sunt romani, cu atestate de botezu de legea gr-unita.
2. Celu primariu prin testimoniu, ca au absolvitu gimnasiulu completu si pedagogi'a, celu secundariu ca au absolvitu gimnasiulu inferióre, séu pedagogia.
3. Ambii prin atestate de conduite dela deregatoriile politice locale.
4. Ambii se fia cunoscatori de limbele patriei si cantarile basericesci.

Salariile se voru radica in tota lun'a anticipative dela c. r. perceptoratu din Fagarasiu.

Tóte aceste documente concurentii le voru tramite celu multu pana in 8/20 Septembrie a. c. 1864 la subscris'a Efori'a. — Post'a restanta Fagarasiu.

Vaida-Reci'a 8/20 Augustu 1864.

3—3 Efori'a scólei erariale triviale din Vaida-Reci'a.

Cursurile la bursa in 30. Augustu 1864 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 42 cr. v.
Augsburg	—	—	113 „ 15 „
London	—	—	113 „ 60 „

Redactoru respundietoru

JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

JOANNE GÖTT.